

Llençol Vermell

L'operació Llençol Vermell, decisiva per a la rotunda victòria israeliana en la Guerra dels 6 Dies, va trencar 'l'himen militar' dels àrabs, però trenta anys després Israel també ha perdut la virginitat moral just als territoris palestins que va ocupar.

La intel·ligència militar israeliana ho sabia pràcticament tot de l'enemic. Coneixia els pilots egipcis pel nom i pel cognom i havia descobert el moment del dia que baixaven la guàrdia: a l'hora d'anar a esmorzar, a les 8.45. Just en aquest instant, el 5 de juny de fa trenta anys, l'exèrcit de l'aire d'Israel es va enlairar per sorpresa. Havia començat la tercera guerra amb els àrabs.

Setze hores després el comandament aeri israelià emetia aquest

van caure els exèrcits de l'aire; els altres cinc, la infanteria i la cavalleria blindada hebrees van rematar la feina fins a triplicar el territori sota control israelià.

Les batalles més dures es van lliurar al Sinaí, on els israelians van llançar l'operació anomenada Llençol Vermell, referència al testimoni de virginitat que han de donar algunes dones de cultures orientals la nit de nuvis. Els egipcis hi tenien alineades set divisions amb 100.000 homes i un miler de

estratègics Altells del Golan. Aquestes fronteres (excepte el Sinaí tornat a Egipte el 1982) són les que avui defensa l'exèrcit d'Israel.

Entre els analistes militars bàsicament hi ha consens a atribuir aquesta fulminant victòria als bons serveis de la intel·ligència militar israeliana, a la sorpresa de l'atac, a l'extraordinària mobilitat tàctica de les unitats blindades i a la motivació dels soldats, convençuts que l'existència d'Israel depenia del seu esforç.

A l'esquerra, Moshe Dayan, nomenat ministre de defensa d'Israel quatre dies abans de començar la guerra. A la dreta, Yitzak Rabin, president israelià assassinat el novembre de 1995 per un extremista jueu.

ARXIU

Leibowitz:
"L'ocupació militar de Cisjordània i Gaza ha marcat el principi de la decadència ètica i moral d'Israel."

ARXIU

comunicat: "... ens hem enfrontat amb els exèrcits de l'aire d'Egipte, de Jordània, de Síria i de l'Iraq. Durant aquesta jornada hem destruït aproximadament quatre-cents aparells enemics". Egipte havia perdut tres-cents avions, el 90% dels quals no havien tingut temps ni d'enlairar-se.

"El nostre objectiu bàsic serà la destrucció d'Israel", havia dit el president d'Egipte, Gamal Abdel Nasser, el 27 de maig. I en canvi, la història ha enregistrat aquest conflicte amb un nom que descriu la rapidesa de la seva derrota: la Guerra dels 6 Dies. El primer dia

tancs, la majoria de fabricació soviètica. Davant seu, entrant per tres corredors, tres agrupacions blindades israelianes: 400 tancs, nord-americans i francesos, la majoria vells, i uns 50.000 homes.

El Sinaí i Gaza van caure en quatre dies. Al mateix temps els israelians també arrabassaven a la Legió Àrab d'Hussein de Jordània tota la Cisjordània fins al riu Jordà i Jerusalem Oriental (inclosa la Ciutat Vella i Mur de les Lamentacions). Més al nord, l'exèrcit hebreu va avançar fins a les portes de Damasc, però va replegar-se després per consolidar l'ocupació dels

Pel que fa als àrabs, un general egipci fet presoner al Sinaí explicava la derrota en aquests termes: "Ens dedicàvem a la pintura. La pintura que es posa als vaixells vells i rovellats per fer veure que són nous. És més fàcil que no pas reparar-los i fa més efecte. Per comptes d'entrenar-nos, inundàvem el nostre Estat Major d'informes sobre l'evolució dels exèrcits, sobre els progressos de l'entrenament. Però en realitat no fèiem la feina, no era sinó pintura".

La Guerra dels 6 Dies va capgirar tot el panorama polític i estratègic del Pròxim Orient: destrossats els

exèrcits regulars àrabs, va posar en primer terme l'enfrontament entre israelians i palestins, vinculats per l'ocupació a Cisjordània, Gaza i Jerusalem oriental. Les paraules del general Yariv, aleshores cap dels Serveis d'Informació Militar israelians, eren premonitòries: "Amb els territoris àrabs ocupats, (Israel) incrementa la població àrab en 1.120.000 habitants. Aleshores es planteja la qüestió de la subversió. Crec que tindrem problemes per aquesta banda, problemes greus".

La vacuna palestina. El gener del 1968 Arafat ni tan sols dirigia l'OAP. Però era el líder de l'organització que havia d'esdevenir hegemònica dins el moviment palestí: Al-Fatah (la conquesta). Arafat, ta sols set mesos després de la guerra, proclamava la necessitat de crear una consciència nacional palestina capaç de donar preeminència a aquesta causa perquè no quedés confosa en el magma de l'enfrontament general àrabo-israelià. "Des del punt de vista ideològic -va proclamar-, no tenim cap nex orgànic ni ideològic amb cap tendència partidista del món àrab".

Era, més que res, una declaració de principis, però ha marcat la biografia política d'Arafat, expert, sobretot, a sobreviure ell mateix i a fer sobreviure la causa palestina enmig de les tempestuoses relacions interàrabs. Arafat no va acceptar aquella derrota, i menys d'un any després, el 21 de març del 68, ja es va batre una altra vegada amb l'exèrcit israelià a la base jordana de Karamé. El miler de fedayin d'Al-Fatah van resistir amb tenacitat l'atac de 15.000 soldats israelians. La base principal dels palestins fou destruïda, però hi van morir també 25 soldats israelians, una proporció molt més gran comparada amb les 766 baixes de l'exèrcit d'Israel durant tota la Guerra dels 6 Dies.

Arafat iniciava així una llarga confrontació de desgast basada en la lluita armada i el terrorisme contra Israel, que havia de donar relleu internacional a la qüestió palestina, malgrat trobar-se carregada de derrotes. El Setembre Negre del 1970

La decadència

Un dels homes que va descriure amb més independència i va criticar amb més brutalitat els efectes perversos que té per a Israel l'ocupació dels territoris palestins heretada de la Guerra dels 6 Dies va ser Yashayahu Leibowitz (1903-1994), doctor en medicina i professor de la Universitat Hebrea de Jerusalem, on també ensenyava filosofia de les ciències i ètica.

Vaig conèixer Leibowitz el 1983, en plena invasió israeliana del Líban. "L'ocupació militar de Cisjordània i de Gaza -em va dir- i la dominació que exerceix Israel sobre un altre poble, el palestí, ha marcat el principi de la decadència ètica i moral d'aquest país". Leibowitz, ja molt gran, però perfectament lúcid en el seu despatx de la facultat, era clarament pessimista respecte al futur, almenys el futur immediat, del país que ell havia ajudat a fundar des que havia immigrat a Palestina el 1935.

Editor en cap de nou volums de l'*Encyclopedia Hebraica*, el professor no tenia pèls a la llengua, ni a la ploma quan escrivia. De fet, va arribar a la provocació encunyant el terme "judeonazi" per descriure la ideologia irredentista d'ocupació, ressuscitada amb força enmig del clima d'eufòria posterior a la Guerra dels 6 Dies. A Leibowitz, letó i testimoni de l'antisemitisme europeu que va portar a l'holocaust, el fet de veure jueus sotmetre un altre poble li era insuportable.

Va ser per tot això que es va erigir en pare espiritual dels soldats israelians que es van negar a servir al Líban ocupat. Aquesta objecció de consciència després s'ha estès a desenes de militars obligats a patricular per Cisjordània i Gaza i el moviment s'ha dotat d'un nom basat en un joc de paraules: Yesh Gvul, que en hebreu vol dir "hi ha un límit", però també "hi ha una frontera". En ple procés de pau, el 1993, Leibowitz va arribar a ser candidat al prestigiós Premi Israel; però va ser vetat finalment per motius polítics. L'any següent va morir. S'ha estalviat un últim desengany. **J. R.**

els guerrillers palestins van ser expulsats de Jordània, i el 1982, durant les guerres civils libaneses, es van tornar a quedar sols davant la invasió israeliana que els va costar el feu de Beirut. Arafat va saber convertir aquelles desfetes militars en victòries polítiques.

Però l'alarma li va sonar el 1987, quan va esclatar la Intifada, la revolta dels palestins de Cisjordània i de Gaza que exigien una solució concreta i a curt terme de l'ocupació israeliana. Arafat no n'estava al corrent i el seu lideratge perillava. El cap de l'OAP va començar a pensar en una solució negociada com a única via possible, sobretot quan el marc internacional evolucionava vertiginosament. Coincidint amb els set anys d'Intifada va caure l'imperi soviètic aliat dels palestins, després la Guerra del Golf va destruir l'Iraq, però va obrir també un canvi d'actitud de l'administració dels EUA. El 1992 la dreta israeliana va perdre el poder i va donar pas a l'era dels governs Rabin / Peres; aquests van

ARXIU / EFE

Soldats israelians celebren la victòria en la guerra dels 6 dies. Aquest triomf està en l'arrel del conflicte de 1973 que va causar moltes baixes en l'exèrcit israelià.

obrir una esclatxa que va permetre de signar uns acords, avui encara no complets, basats en el principi ineludible de "pau en canvi de territoris". Un principi ja previst en la resolució 242 de l'ONU, aprovada cinc mesos després de la Guerra dels 6 Dies.

La síndrome dels 6 dies. Per a

Israel la guerra del 67 va tenir tot un altre efecte. Les noves fronteres, que els governs laboristes es van assegurar de colonitzar, donaven una profunditat territorial gairebé inexpugnable per un enemic acabat de destruir. Els israelians de totes les ideologies descobrien per primera vegada la seguretat militar. I com a mostra, les declaracions de la primera ministressa laborista Golda Meir, que fins i tot es va permetre d'ironitzar sobre la inexistència del poble palestí.

Aquest excés de confiança va rebre un cop molt dur el 1973, quan els àrabs van sorprendre Israel amb una nova guerra. La contesa no va portar pèrdues territorials als israelians, però sí moltes baixes i els va tornar una sensació col·lectiva de vulnerabilitat. La síndrome va costar el càrrec a Meir i només quatre anys després d'aquest quart enfrontament els electors van portar per primera vegada al poder la

dreta nacionalista intransigent, representada pel Likud de Menahem Beguín que prometia d'aferrar-se als territoris conquerits.

Beguín, conscient que els àrabs no podrien tornar a la guerra sense Egipte, el país de més pes, va signar a Camp David la pau per separat amb Anwar el-Sadat el 1979. Israel cedia el Sinaí, però tancava el front més perillós i podia concentrar-se en l'annexió *de facto* del Golan, tot Jerusalem i Cisjordània.

Començava l'època de la gran construcció d'assentaments als territoris ocupats. El Likud en deu anys hi envia uns cent mil colons. L'ocupació esdevé ferotge i l'espoli, generalitzat. Passa a propietat israeliana més de la meitat de la Cisjordània. Els palestins són sotmesos a un domini humiliant en què els colons poden actuar impunement, privats, a més, de qualsevol dret democràtic.

Beguín dimiteix el 1983, víctima del desastre provocat per ell mateix a la guerra del Líban. Va fer fora l'OAP de Beirut, però a costa d'enfanger l'exèrcit d'Israel en un conflicte amb moltes baixes pròpies. El Likud continuarà essent la força hegemònica nou anys més, suficients per a provocar un clima irrespirable als territoris ocupats.

Aleshores, durant quatre anys, entre l'elecció de Rabin el 1992 i el retorn del Likud, l'any passat, israelians i palestins decideixen de trencar el gel empesat per un clima internacional propici. El primer resultat és l'acord de pau del 93 signat a Washington. I van encarrilar un procés d'autonomia palestina que feia preveure la creació d'un estat propi sobre la major part de Cisjordània i Gaza, inclòs algun tipus d'accés a Jerusalem.

Però la intransigència que genera l'ocupació va pesar més i es va fer més forta de la mà d'una dura campanya de la dreta i dels colons. Una campanya que va crear el clima necessari per al magnicidi: el 4 de novembre de 1995 Rabin era assassinat per un extremista jueu. Mig any després, el Likud, ara amb Netanyahu al capdavant, tornava al poder.

Joan Roura

1r CAMPIONAT TALLA SCRABBLE

T'agrada jugar amb les paraules...

Inscriu-t'hi ja!

Trucan's a l'Associació de Clubs Scrabble: 93/410 36 06
Vine a divertir-te i pots guanyar 250.000 ptes.

Dissabte 31 de maig
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC)
Avda. de l'Estadi s/n. Anella Olímpica Montjuïc, Barcelona. Els 60 millors classificats jugaran la fase final el diumenge 1 de juny

amb la col·laboració de
**Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura**